

Kronika Velkého Újezda a okolí

ÚVODNÍ SLOVO STAROSTY

Milí sousedé, vážení přátelé,

jako by to bylo včera, kdy jsem vám přál hezké Velikonoce a již téměř letní čas. S příchodem teplejších dnů tak nastal čas úklidu, sečení trávy a odstraňování všech možných restů. Jsem rád, že využíváte možnost **nahlášení závad online** na internetových stránkách městyse. Takovéto oznámení zajišťuje nejen, pokud je to možné, brzké odstranění závad, ale i jejich evidenci.

Před obchodem HAMIRO provedli pracovníci naší pracovní čety výměnu nevyhovujícího zásypu jemným kačirkem za kačírek podstatně větší a také zpevnili okraje kameny. Při této příležitosti byly doplněny nové stojany na kola.

V prostoru kolem kruhového posezení a **pod stromy na náměstí** byl nasypán kačírek. Věřím, že toto řešení je mnohem lepší, než byl nevzhledný bahnitý povrch.

Také byly vyměněny rozlámané odtokové žlaby v prostoru před restaurací. Dále bude vedle chodníku mezi ulicí Přerovská a obchodem HAMIRO instalována **nová nástěnka** (náhradou za zrušenou otočnou), s možností vyvěsit zde plakáty či jiné pozvánky na akce.

Stavební práce na **kulturním domě** probíhají dle harmonogramu s předpokladem jejich dokončení na přelomu října a listopadu tohoto roku. Souběžně s nimi probíhají výběrová řízení na jeho vybavení (ozvučení, osvětlení, vybavení jeviště a další). Jelikož nikdo z nás není profesionálním designérem, bylo svěřeno sladění jednotlivých prvků firmě Ateliér POSPOLU z Olomouce.

Bude provedena **oprava komunikace v ulici Špitální**, kde proběhla na podzim výměna kanalizace a bylo nutné její povrch nechat přes zimu a jaro ve stavu po zásypu, aby se výkop ztuhl a nově položený povrch nepropadal. Položení živичného povrchu provede firma ROADMEDIC. Při této příležitosti, kdy bude navezena v obci potřebná technika, bude provedena oprava výtluků na místních komunikacích. Jen připomínám, že průtahové komunikace nejsou ve vlastnictví městyse, nýbrž patří Správě silnic Olomouckého kraje, tedy jejich údržbu a opravy nezajišťujeme.

Po počátečních komplikacích s rozdělením **bioodpadu** na větve a měkkou složku probíhá jeho třídění úspěšně. Sice se občas najde někdo, kdo toto třídění ignoruje, ale jedná se opravdu jen o jednotlivé případy. Pro naše pejskaře jsme také doplnili tři nové koše na **psí exkrementy** včetně zásobníků na sáčky tak, aby byly pokryty jejich nejčastější vycházkové trasy. Na konci ulice Lipenská, směrem na Hronov, byly umístěny přes cestu panely, aby se zamezilo vzniku černých skládek. Tato lokalita k tomu bohužel svádí a jiné rozumné opatření neexistuje, samozřejmě je prostor i kontinuálně monitorován.

Co se týká možnosti **parkování v centru**, je situace stále složitá. Dopravní inženýr navrhl řešení parkování v prostoru za budovou Vaverkovy vily a v prostoru před školou. V prvním případě je situace jednoduchá, ve druhém se jedná o nutnost komplexního řešení celého prostoru, jelikož je zde velký pohyb lidí a vozidel.

Ovšem to, že není zrovna místo v centru městyse, neznamená, že si postaví řidič auto, kam se mu zamane. „Krásným“ příkladem jsou i ulice Lipenská, Přerovská, Tršická a další, kde má drtivá většina všech vlastníků domů možnost parkovat na svém pozemku, leč proč se namáhat s otvíráním brány, když můžu postavit vozidlo kde libo, že? Naše advokátní kancelář již zpracovává návrh řešení tzv. **rezidentských stání**, jelikož městys nebude zajišťovat nadále bezplatné dlouhodobé parkování na pozemcích městyse pro majitele přilehlých nemovitostí, respektive pro jejich nájemníky.

Dalším neduhem jsou **neukáznění mladí řidiči** motocyklů a čtyřkolek, kteří si pletou centrum městyse se závodní dráhou a naprosto ignorují jakákoli pravidla. Nezbylo mi nic jiného než požádat o řešení, a to i výše zmíněného parkování, Policii ČR.

Děkuji tímto těm, kteří se chovají ohleduplně k ostatním a není jim jedno, co se kolem nich děje. Dovolte mi také pozvat vás všechny na letošní hodové slavnosti, které proběhnou ve dnech 15. – 17. 8., kde se velmi rád s vámi všemi setkám.

Váš starosta Ing. Lukáš Mařík

Cena za Žibřid

Obecní zpravodaj Žibřid jste byli zvyklí v tomto tisíciletí kupovat po většinu času za 20 Kč. Cena za zpracování jednoho výtisku se však v průběhu let vyšplhala až na 80 Kč. Tento stav už nebyl únosný, proto jsme přistoupili k několika opatřením. Prvním z nich je změna zpracovatele grafiky a tiskové podoby samotné. Opustili jsme zpracování externím grafickým studiem a nově využíváme službu funprint.eu, která by nám měla umožnit pružně tvořit náš zpravodaj, reagovat rychleji na změny, doplnění informací, fotografií apod. Zatím je to opravdu ve stavu „měla“... učíme se, a tak to ještě zase tak rychle nejde. Omluvte tímto prosím i zdržení ve vydání tohoto čísla. Ale když už to ještě nejde výrazně rychleji, jde to alespoň o hodně levněji, tuto část zadání se splnit podařilo. Dalším krokem je nabídnutí možnosti placené inzerce v našem zpravodaji (o tom dále) a poslední, ano, bohužel nepopulární, opatření je **zdražení jednoho výtisku na 30 Kč**. Ruku v ruce s těmito kroky se snažíme o co nejlepší obsah, aby vám, našim čtenářům, těch třicet korun za Žibřid nebylo líto a těšili jste se na další číslo.

Možnost zveřejnění inzerce

Jak již bylo zmíněno výše, jedním z kroků, jak uhradit část výdajů za tvorbu našeho zpravodaje, je nově i možnost otevřít ho inzerce. Rada městyse rozhodla, že minimální plocha pro inzerce je **1/4 stránky s cenou 150 Kč** s uveřejněním v jednom vydání zpravodaje. Dále jsou možné násobky této plochy a ceny. Za inzerce na celou stránku tak zájemce zaplatí 600 Kč. Dosah je jak v tištěné podobě (200 výtisků), tak i v podobě elektronické, neboť Žibřid je nejdříve po 14 dnech od vydání ke stažení i na www.strankach.mestyse.cz. Uvítáme zejména nabídky zboží, služeb či práce. Rada městyse si vyhrazuje právo inzerce urážlivou či jinak nevhodnou nezveřejnit (a samozřejmě ani nezaplatnit). Pojdte využít prostor k prezentaci!

Fotografie do kalendáře

Pro rok 2026 bychom rádi vydali kalendář s fotografiemi Velkého Újezda. Proto prosíme o zajímavé fotografie – stavby, památky, příroda, kulturní akce apod. Vybrané fotografie se objeví v kalendáři na následující rok, a to včetně uvedení autora (nebude-li znám, bude uveden ten, kdo fotografii dodal). Máte-li takové, o které se chcete podělit, pošlete, prosím, v co nejlepší kvalitě pro tisk na mail mistostarosta@velkyujezd.cz.

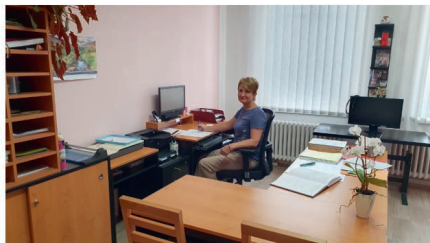
Poplatky

Připomínáme občanům, že splatnost poplatků za komunální odpad a ze psů je 30. června. Výše poplatku za odpad činí 800 Kč za osobu a za poplatníka od 80 let 400 Kč. Poplatek za každého psa je ve výši 100 Kč. Platební údaje: č. ú. 185580346/0300, VS = č. popisné (nebo platba v hotovosti na pokladně městyse).

PŘEDSTAVENÍ ÚŘADU - VODNÉ A STOČNÉ, POPLATKY, MATRIKA

Pokračování seriálu o pracovištích úřadu

Po představení podatelny v minulém čísle se dnes seznámíte s další důležitou součástí našeho úřadu – vodné-stočné, poplatky, matrika. Za touto agendou stojí **Miluše Smékalová**, která na úřadě pracuje již od října 2012.

Co všechno je agendou tohoto pracoviště a **co zde zvládnete vyřídit?**

Vodné a stočné

- * evidence vodoměrů a odběratelů,
- * zpracování smluv na vodné a stočné,
- * vystavování vyúčtování a vybírání poplatků.

Tipnete si počet vystavených vyúčtování vodného a stočného v loňském roce?

Správa majetku městyse

- * příprava nájemních, pachtovních a kupních smluv na pozemky,
- * smlouvy o zřízení služebnosti,
- * daňová přiznání a návrhy na vklad do katastru nemovitostí,
- * evidence pronájmů pozemků a souvisejících plateb.

Správa místních poplatků

- * správa všech místních poplatků zavedených městysem (odpad, psi),
- * evidence poplatníků, vyměřování a vybírání poplatků,
- * příprava obecně závazných vyhlášek.

Další služby

- * kopírování pro občany a spolky,
- * vítání občánků a příprava blahopřání k významným životním jubileím,
- * zápisy ze zasedání zastupitelstva a rady městyse,
- * v zastoupení také služby podatelny, evidence obyvatel, hlášení místním rozhlasem či zajištění výkopu hrobů.

Tipnete si, jaký byl loni počet všech pokladních dokladů vystavených na tomto pracovišti?

Matrika – představuje státní evidenci narození, manželství a úmrtí v našem správním obvodu vymezeném Ministerstvem vnitra (Velký Újezd, Daskabát, Kozlov) a zahrnuje především:

- * provádění aktuálních i dodatečných zápisů matričních událostí do knih narození, manželství, úmrtí a partnerství (ručně i elektronicky vedené knihy),
- * vystavování matričních dokladů (rodné, oddací a úmrtí listy),
- * vydávání druhopisů matričních dokladů,
- * vedení správního řízení ve věci změny jména a příjmení,
- * vyhotovování zápisů o určení otcovství,
- * předávání sbírek listin do archivu Magistrátu města Olomouce a archiválií do Zemského archivu v Opavě.

Zkusíte odhadnout, jaký je průměrný věk obyvatele našeho městyse?

Další hojně využívanou službou je **vidimace listin a legalizace podpisů** (ověřování).

Tipnete si počet provedených ověření v loňském roce?

A nakonec je tu ještě **Czech POINT** – služby elektronické komunikace se státem (ověřené výstupy z informačních systémů veřejné správy, např. výpis z rejstříku trestů, katastru nemovitostí, konverze dokumentů, aj.).

K rozmanitě náplni tohoto pracoviště sama paní Smékalová říká: „Z uvedených činností je matrika zastoupena v mé pracovní náplni jen v malé míře. Přesto věřím, že je pro městys důležitým úřadem nejen k aktuálnímu vyřízení matričních událostí, ale i z historického hlediska. Jsou zde uloženy knihy vedené do roku 1949 farností a následně úřadem, takže můžete zapátrat v rodových liniích. V současnosti se jedná o průměrně 6 uzavřených manželství, 9 úmrtí, 6 určení otcovství a 8 vydaných druhopisů matričních listin ročně. Po delší době byla v loňském roce „v akci“ matrika narození (domácí porod) a uzavřeno jedno registrované partnerství. Jednou za rok také vyřizují změnu jména nebo příjmení. Ve farních knihách vyhledávám častěji – až už pro dědická řízení nebo tvorbu rodokmenů.“

Kontakt a úřední hodiny:

tel. 739 500 425, mail: matrika@velkyujezd.cz, PO a ST 8.00–12.00, 13.00–17.00 h.

Prosíme o respektování úředních hodin.

A jak přesně jste tipovali?

1) počet ověření v roce 2024: 357 ks

2) počet vyúčtování vody a stočného v roce 2024: 1145 ks

3) průměrný věk občana našeho městyse je 40,4 roku (k 31. 12. 2024)

4) počet zpracovaných pokladních dokladů v roce 2024: 594 ks

V příštím čísle se můžete těšit na představení pracoviště účtárny.

Jaroslav Klička

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

Dne 31. 3. 2025 **přivítala** v obřadní síni městyse zastupitelka Mgr. Jaroslava Krbečková **Adama, Anežku, Filipa, Jáchyma, Jana a Tobiáše**, děti narozené od srpna 2024 do ledna 2025.

Děti dostaly od městyse na památku drobné dárky, knihu "Velký Újezd I" a také finanční příspěvek.

Zleva Filip Pohlídal, Jáchym Trefl, Tobiáš Darnady, Jan Bednařík, Adam Grigárek, Anežka Swaczynová

A jaká jména vlastně máme v městysi zastoupena? Celkem se u nás vyskytuje 292 různých jmen, nejčastější ženské jméno je Marie (41) a mužské pak Jan (39).

Celých 130 jmen je originálních a vyskytují se u nás pouze jednou.

Údaje jsou platné k 31. 12. 2024.

Jméno	Četnost
Marie	41
Jan	39
Jiří	38
Jana	32
Jaroslav	30
Petr	30
Tomáš	29
Pavel	23
Anna	22
Eva	22
Miroslav	22
Josef	21
Karel	21
Kateřina	20
Martin	20
Veronika	19
Lukáš	17
Lucie	16
Martina	16
Michal	16
Ondřej	16
Vojtěch	15
Zdeněk	15
Hana	14
Jakub	14
Tereza	14
David	13
Marek	13
Roman	13
Antonín	12
Eliška	12
Lenka	12
Michaela	12
Radek	12
Adam	11
Alena	11
Filip	11
Ivana	11

Milúše Smékalová

PIETNÍ VZPOMÍNKA - ZÁKŘOVSKÝ ŽALOV

V letošním roce si **připomínáme výročí ukončení druhé světové války**. V našem zpravodaji se s tímto tématem setkáte na více místech, například **hned na obálce (najdete věnec našeho městyse?)**.

Jedna ze vzpomínkových akcí se uskutečnila 26. 4. 2025 u památníku na Kyjanici. Připomněli jsme si výročí 80 let od tragédie z konce války. 18. 4. 1945 vtrhli do obce Zákřov kozáci společně s příslušníky gestapa a pro podezření ze spolupráce s partyzány zde po vydrancování obce a zapálení statku Františka Švarce zatkli 23 mužů ve věku 16 až 45 let. Ty následně odvedli do Velkého Újezda a po dvou dnech výslechů, bití a mučení 19 z nich polomrtvé odvezli k dřevěné boudě v lese u dnes zaniklé osady Kyjanice. Zde byli popraveni ranou do týla a v této dřevěné boudě o půdorysu cca 1,5 x 2 metry všichni spáleni.

V roce 1949 byl na tomto místě **vybudován pomník Zákřovský Žalov**. A právě u něj si připomněly zhruba dvě stovky diváků z řad veřejnosti společně se zástupci okolních obcí, Olomouckého kraje, Armády ČR, Vojenské hudby Olomouc, vojenské policie i historických spolků tuto smutnou událost položením věnců a pronesenými proslovů. V dnešní době snad ještě naléhavěji než kdy jindy zněla slova o nutnosti bránit demokracii a pravdu.

Městys na této důstojné akci reprezentoval místostarosta Jaroslav Klička, společně s ním dopravu vypraveným hasičským autobusem využila zhruba desítka lidí. Další obyvatelé našeho městyse se k památníku vydali po vlastní ose. Hasičům za pomoc s dopravou děkujeme.

Jaroslav Klička

PŘÁTELSKÉ POSEZENÍ SENIORŮ

V neděli 6. dubna 2025 se ve společenském sále základní školy ve Velkém Újezdě uskutečnilo **tradiční přátelské posezení seniorů**, které zahájil místostarosta městyse Jaroslav Klička.

Akce nabídla návštěvníkům příjemné odpoledne plné hudby a milých setkání. K poslechu a letos i k tanci zazpíval oblíbené písně Karla Gotta **Honza Mlčoch**. Jeho procítěné podání známých melodií vyvolalo v sále nejednu vzpomínku a dočkalo se nadšeného potlesku.

K pohodové atmosféře celé akce přispěli také studenti a pedagogové ze Středního odborného učiliště služeb Velký Újezd, kteří připravili **pro seniory občerstvení** a posezení ve společenském sále.

Součástí odpoledne byla také **výstava prací členek SKLUBu**, které vznikají pod vedením paní J. Zlámalové a svědčí o tvořivosti a šikovnosti místních senierek. Přátelské posezení seniorů se neslo ve velmi srdečné a uvolněné atmosféře a stalo se opět milým připomenutím toho, jak **důležité je udržovat mezilidské vztahy** a vytvářet prostor pro společná setkání.

za školskou komisi Martina Hausnerová

REKONSTRUKCE KULTURNÍHO DOMU

Nejvýznamnější investiční akcí posledních desetiletí je bezpochyby **rekonstrukce kulturního domu**. Taková dominanta v centrální části městyse si jistě zaslouží více prostoru i v našem Žibřidu.

Na jeho stránkách se postupně seznámíme s **historickým pozadím této akce**, průběhem rekonstrukce i plánovaným využitím našeho nového kulturního domu.

V tomto čísle se zaměříme na to, co předcházelo samotné rekonstrukci, dále si pak také **ukážeme aktuální stav**.

Objekt původní **“sokolovny”** (Olomoucká 99) byl multifunkční stavbou s více než stoletou historií. Po dlouhá léta zde fungovalo v **přízemí divadlo** (hlediště

pro zhruba stovku diváků) a taneční parket, tělocvična a **restaurace “U Zlatého jelena”**, v prvním patře pak malý jednací sál s kuchyňkou. V sokolovně našly místo také dva byty.

Vlastníkem tohoto objektu byl spolek **TJ Sokol Velký Újezd**. Rozsáhlý objekt vyžadující stále více udržovacích a rekonstrukčních zásahů (zatékání střechou, nutná výměna oken, nákladné vytápění a s tím související promrzání apod.) přestal být pro TJ Sokol finančně

únosným. Po mnoha jednáních mezi představiteli TJ Sokol a vedením městyse došlo k dohodě na **prodeji celého objektu včetně pozemků do vlastnictví městyse** za cenu 500 tis. Kč na jaře roku 2019 s předpokladem následné kompletní rekonstrukce, nyní již v režii nového vlastníka.

Byť na nutnosti se sokolovnou “něco udělat” byla v zásadě i mezi zastupiteli městyse shoda, v rozsahu, v jakém se do rekonstrukce pustit, už se souhlas nehledal tak snadno. Obavy z finančně náročné rekonstrukce, umocněné prudkým zdražením stavebních materiálů, se částečně zmírnily až **získáním dotace ve výši 30 mil. Kč.**

Vzhledem k tomu, že dotace byla koncipovaná na **“rekonstrukci”** (nikoliv novou výstavbu) a také proto, že bylo snahou zachovat alespoň částečně ducha původní budovy, došlo ke **zbourání 2/3 původního objektu** v měsících **květnu a červnu 2022.**

Zůstala pouze levá část původního objektu o půdorysu asi 15 x 15 metru.

V **dubnu 2024** pak bylo staveniště předáno **zhotovitelské firmě VHH stavební a obchodní s. r. o.,** která celou rekonstrukci provádí. Práce probíhají velmi intenzivně nejen v pracovní dny, ale i o víkendech. Denně na stavbě pracuje 20–30 dělníků, v případě potřeby ale i 50! Na stavbě probíhá každý týden kontrolní den za účasti stavbyvedoucího, stavebního dozoru, dozoru BOZP, projektanta a samozřejmě investora, tedy zástupce městyse (obvykle starosta Lukáš Mařík a předchozí starosta Josef Jelen). V měsíci **květnu 2025** proběhla i **prohlídka pro zastupitele městyse.**

Jak už to tak při rekonstrukci staré budovy bývá, ani zde jsme se **nevynuli nepříjemným překvapením.** Zbytek sokolovny se ukázal být staticky nestabilní, její zajištění si **vyžádalo další finanční prostředky nad rámec původního rozpočtu,** který byl na úrovni zhruba **61 mil. Kč bez vnitřního vybavení.** Další práce už ale probíhají v zásadě dle očekávání.

Dotace je proplácena průběžně na základě provedených prací, tedy **napřed musí městs práce zaplatit** a až následně (zpětně) dostane proplacenou příslušnou část dotace.

I to byl jeden z důvodů, proč k rekonstrukci nebylo možné přistoupit hned po odkoupení budovy od TJ Sokol – bylo potřeba nejdříve našetřit.

V současné době je prostavěna zhruba polovina z rozpočtované částky, z dotace jsme již **obdrželi asi 7 mil. Kč**.

Kulturní dům bude mít v přízemí **divadelní sál se stupňovitým hledištěm** s kapacitou pro 110 diváků, šatny a sociální zařízení. Počítáno je zde také s restaurací.

Divadelní sál v přízemí

V prvním patře pak najdeme zejména **velký společenský sál** s pódium a kapacitou zhruba 220 osob pro účely konání plesů, resp. až 300 lidí při využití jako přednáškového sálu. Výtah a bezbariérovost je už v dnešní době samozřejmostí.

Společenský sál v 1. patře

měsících roku 2026. Přesné **datum slavnostního otevření** v tuto chvíli ještě známo není, předběžně je však **počítáno s jarními měsíci roku 2026**.

V dalším čísle se podíváme na některé technické detaily stavby a aktuální stav prací.

Aktuálně se v kulturním domě pracuje zejména na rozvodech elektro, vzduchotechniky a vody, zhotovují se vnitřní omítky a venkovní fasáda. Probíhají také **výběrová řízení na vnitřní vybavení**.

Stavebně by budova měla být **dokončena do konce letošního roku**, doinstalace vnitřního vybavení pak v prvních

Jeden z finálních návrhů řešení fasády

Jaroslav Klička

POHÁDKOVÉ VÍTÁNÍ JARA S VELIKONOČNÍMI DÍLNÍČKAMI

V sobotu 12. dubna se v sále základní školy uskutečnily **oblíbené velikonoční dílničky**, letos nazvané Pohádkové vítání jara.

Jako každoročně se na přípravě akce podílely kulturní komise městyse Velký Újezd, SKlub a ZO ČZS Velký Újezd. Děti si mohly vyzkoušet 12 různých aktivit, mezi kterými nechybělo výtvarné tvoření, **pletení tatarů**, sázení semínek řechy či pečení sušenek.

Domů si pak kluci a holky odnášeli roztomilé kočky vyrobené společně s SKlubem. Z ostatních výtvarných prací měl největší úspěch zájček vyskakující z kelímku či dekorace z chlupatých drátků.

Na místě jste také mohli nakoupit květiny, keramiku či háčkované zboží. Odpolední část byla zpestřena vystoupením Jů a Hele, kteří předávali ceny dětem oceněným ve výtvarné soutěži, kterou pořádal Český zahrádkářský svaz. Akce byla již tradičně **zakončena vynášením Morany**. Tu pro nás opět vyrobili místní skauti.

MATEŘSKÁ ŠKOLA

Do Mateřské školy Velký Újezd v tomto školním roce dochází **56 dětí** rozdělených podle věku do tří tříd Broučků, Berušek a Včeliček. V naší MŠ se pořádá něco zajímavého děje. Na podzim jsme se rozloučili se skřítkem Podzimníčkem a připravili v á n o č n í j a r m a r k s vystoupením našich dětí, který se konal na sále SOU. V měsíci únoru si děti užily hned dvou karnevalů – jeden ve školce a druhý ve spolupráci s Městysem Velký Újezd pod záštitou školní komise.

V březnu naše **nejstarší děti** vyrazily každý pátek na **plavecký výcvik** do Hranic, kam nás vozil hasičský autobus SDH Velký Újezd. Děti se nejen učily plavat, ale mohly si i pohrát a zkusit velký tobogán.

S příchodem jara vynesly děti pryč Moranu a rozloučily se tak se zimou.

Během měsíce dubna proběhl v naší MŠ **Den otevřených dveří** spojený s jarním tvořením. MŠ se tak otevřela veřejnosti a nabídla své prostory a aktivity k prohlídce i rodinám, které se chystaly k zápisu a rozhodovaly se, kterou mateřskou školu v okolí zvolí.

Hned začátkem května se v naší MŠ uskutečnil **zápis nových dětí**, na které se všichni moc těšíme.

Naši vojáci v Práslavicích nás pozvali na **exkurzi do Vojenského útvaru v Práslavicích**, kde proběhla ukázka vojenské techniky a děti si tento den moc užily. Mohly vojenská auta a tanky prozkoumat, vlézt si do nich a zkusit si, jaké to mají skuteční vojáci.

V polovině května naše děti darovaly velký dárek svým rodičům na **Den rodin** v podobě pohádkového pásma plného básniček, tanečků a pohádkových písniček.

Dětem se představení povedlo a věřím, že zahrálo u srdce všechny přítomné, kteří se přišli na naše děti podívat. Program se konal na sále ZŠ.

Na Dětský den k nám zavítal klaun Pepino se svým programem a všechny děti dostaly malé mlsání k oslavě.

Před koncem tohoto školního roku se ještě uskutečnila **Zahradní slavnost**, kde jsme se rozloučili s 18 předškoláčky a slavnostně jsme je společně s paní učitelkou ze školy pasovali na školáky. Tradičně dostali i klíč od školy, aby mohli pomyslně vstoupit do první třídy za pomoci slavnostní brány.

Konec tohoto roku zakončíme školním **výletem do resortu Bílá**, kde na děti čeká pohádkový program a skotačení v místním zábavném parku. Mladší děti si udělají menší výlet do **parku Michalov** v Přerově, kde si pohrají na velkém dětském hřišti, zamlsají si na zmrzlině a užijí si hezký den přiměřený jejich věku.

V naší mateřské škole také celý rok probíhaly **kroužky pro starší děti** – sborečková příprava, sportovní kroužek a výtvarně-kreativní kroužek. Paní učitelky, které kroužky vedou, měly pro děti vždy nachystaný pestrý program a děti se na kroužky vždy moc těšily.

Do školky také v průběhu roku zavítalo **několik divadelních představení**, kterými jsme dětem zpestřili dny ve školce.

Již teď se těšíme na to, co nám přinese nový školní rok a jaká nás čekají dobrodružství.

Všem dětem i rodičům přejeme hezké léto a spoustu společných zážitků.

Kolektiv MŠ Velký Újezd pod vedením Bc. Vladislavy Keilingové, zástupkyně pro MŠ

SKAUTI OD ZIMY DO JARA

Chladná a šedá jsou zimní odpoledne, a tak skauti raději zůstanou v klubovně a jako každý rok, tak i letos na druhou březnovou neděli pozvali všechny, kdo si rádi hrají, na **herní odpoledne**. Pro zájemce byly nachystané nejen různé deskové hry a rukodělné práce, ale také nadšení spoluhráči. Bylo to moc fajn a těšíme se na příště, ale přece jen jsme se **ještě víc těšili na jaro**, které láká k procházkám a výpravám. Takže jsme s nadšením **nachystali Moranu** a „jaro vítěj k nám“... a protože chceme, aby svět kolem nás byl krásný, zúčastnili jsme se také celostátně vyhlašované akce **Uklid'me Česko**.

Největším skautským svátkem v tomto období je **setkání na Ivančeně**. Naše středisko objednává autobus, který nás dopraví pod Lysou horu. Pak už nás čeká příkrý kopec do sedla pod nejvyšší horou Beskyd, kde byla postavena **mohyla na památku 18 skautů gestapem popravených 24. dubna 1945 v Českém Těšíně**. Setkání u mohyly má dlouhou tradici a v dobách socialismu bylo symbolem nesouhlasu s režimem. Mohyla rostla z kamenů přinášených v den výročí zmíněné události účastníky setkání, několikrát během své historie změnila svou podobu až do té dnešní, kdy je většina kamenů poskládána do teras. Letos jsme si užili krásné počasí s výhledy do krajiny. Jiné roky nás však nahoře čeká i několik desítek centimetrů sněhu a mlha. Pro skauty není žádné počasí špatné, takže se jich tu každoročně potkají stovky – letos odhadem více než dva tisíce.

Výročí 80 let od ukončení 2. světové války jsme si připomněli **položením věnců u pomníku padlým** z obou válek a pomníku účastníkům zahraničního odboje z Velkého Újezdu.

Školní rok se pomalu chýlí ke konci a nás už čeká jen pár družinových schůzek. Na tábor pojedeme jako obvykle na Slezskou Hartu, ale neobvykle už hned na začátku prázdnin. A to je už za chvíli!

za skauty z oddílu Ostržiči Blanka Roubíková

CVIČENÍ RODIČŮ S DĚTMI

V úterý 22. dubna 2025 od 16 hodin proběhla v tělocvičně Základní školy Velký Újezd poslední cvičební hodina **nejmladšího oddílu TJ Sokol Velký Újezd** ve školním roce 2024-2025. Průběh cvičení byl rozdělen na tři části.

První část probíhala v tělocvičně, kde předškolní děti předvedly pod dozorem získané **dovednosti na cvičebním nářadí**, jako jsou lavičky, žebřiny, kruhy, trampolíny, hrazda, odrazové můstky a jiné. Vše probíhalo formou her a soutěží. Závěrem děti dostaly medaile za předvedené výkony a drobné odměny. Druhá část cvičební hodiny probíhala na školním hřišti, kde jsme měli pro děti připravené **soutěže v jízdě na odrážedle a koloběžce**. Počasí

nám přálo, a proto se na hřišti sešlo spousta fanoušků – dětí a dospělých, kteří nám udělali tu správnou povzbuzující atmosféru pro soutěžící. Účast v závodu byla velká a ze všech dětí se stali opravdoví závodníci, kteří dali do předvedeného výkonu všechnu energii, co měli, závodili na maximum svých sil. Po vyhlášení vítězů obdržely všechny děti zasloužené medaile a drobné dárky.

Třetí část byla zvolena **pro rodiče s nejmladšími dětmi v kočárku**. Účast rodičů s kočárky byla malá. Vítěz dostal medaili. Všichni se již nyní těšíme na příští ročník, ve kterém snad bude více závodících.

V rámci poslední cvičební hodiny proběhlo komunitní setkání rodin s dětmi, na kterém se **mohly nově přistěhované rodiny seznámit** mezi sebou i se starousedlíky. Všichni zúčastnění se přesvědčili, že čas strávený se svými dětmi a se stejně smýšlejícími lidmi je velmi příjemný a obohacující. Byly navázány dobré sousedské vztahy a zúčastnění se seznámili s možnostmi, jak lze v obci aktivně využít volný čas. Celou akci zajišťovaly cvičitelky oddílu Sport pro všechny naší TJ Sokol Velký Újezd ve spolupráci s komunitní pracovnicí p. Alenou Boykovou. Akce byla spolufinancována EU v rámci **projektu MAS Bystřička „Pro každého“ – Šance pro tvůj nápad**. Peníze byly použity na občerstvení a odměny pro děti, ale hlavně budou nakoupeny cvičební pomůcky a nářadí pro cvičení rodičů s dětmi.

V říjnu bude zahájen nový cyklus cvičení rodičů a dětí. Už dnes se na něj těšíme!

za organizátory akce Miluše Šubrtová

ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ V NAŠEM MĚSTYSI - PROČ JE TO DŮLEŽITÉ A CO SE CHYSTÁ

Územní plán – to není jen dokument pro odborníky. Je to základní nástroj, podle kterého se rozvíjí naše obec: kde se bude stavět, co se zachová, kudy povede cesta, kde bude klid a kde ruch. Na začátku volebního období se náš městys vydal na cestu tvorby nového územního plánu. V tomto článku vám chci přiblížit, co územní plánování znamená, proč nový plán vzniká, kdo na něm pracuje a kdy bude hotový.

Co je územní plán a proč ho vůbec máme?

Územní plán je dokument, který určuje, **jak bude vypadat území obce v budoucnosti**. Stanovuje, kde mohou vzniknout nové domy, kde zůstanou pole nebo louky, kam se může rozšířit průmyslová zóna, kde povede nová silnice či cyklostezka, a které části území mají zůstat chráněné kvůli přírodě nebo krajině. Jinými slovy – dává rámec tomu, jak můžeme s územím nakládat, a zároveň chrání veřejný zájem.

Územní plán se tvoří **na roky dopředu**, obvykle na 10 až 15 let. Je závazný pro všechny – občany, podnikatele i stavební úřady. Vytváří ho odborní projektanti, vyjadřují se k němu dotčené orgány státní správy, **schvaluje ho zastupitelstvo** a jeho pořizovatelem je ve většině případů příslušný úřad obce s rozšířenou působností – u nás tedy Magistrát města Olomouce.

Dosavadní územní plán – proč je čas na změnu

Náš městys má svůj platný územní plán z 2. 7. 2015, kdy byl vydán jako opatření obecné povahy č. 1/2015. Vypracovalo ho Studio Regio, pod vedením architekta Miloslava Sohry, a zastupitelem určeným pro spolupráci na pořízení nového územního plánu byl Jiří Roubík. V roce 2020 proběhla změna č. 1, která reagovala na aktuální potřeby obce – i ta byla zpracována stejným ateliérem. Zastupitelem určeným pro spolupráci na pořízení změny byl pan Karel Svoboda.

Během platnosti stávajícího územního plánu byly rovněž zpracovány **tři územní studie** – jedná se o dokumenty, které řeší podrobněji konkrétní území, například novou výstavbu. Vznikly pro lokality ZB24 - ulice Orsavova (datum vydání 24. 2. 2017) a ZB2 a ZB4 - ulice Za Školou (datum vydání 18. 4. 2019), jejichž autorem byl architekt Lukáš Blažek.

Územní plán z roku 2015 nám **dobře sloužil, ale doba se posunula**. Vznikla řada požadavků ze strany občanů na změnu využití pozemků, a zároveň došlo ke změnám legislativy. Stát dnes požaduje, aby byl každý územní plán zpracován ve standardizované podobě, která umožňuje lepší přenos dat a napojení na digitální systémy. Některé z žádostí o změnu využití pozemků navíc nebyly schváleny pořizovatelem – tedy Magistrátem města Olomouce. Proto jsme se **rozhodli pro tvorbu zcela nového územního plánu**.

Nový územní plán – jak vzniká

Po volbách v roce 2022 nově zvolené zastupitelstvo schválilo pořízení nového územního plánu a ustanovilo Výbor pro územní plánování a rozvoj městyse. Jako předsedu zvolilo **Jakuba Podivínského**. Tento výbor byl pověřen pořízením nového územního plánu a jeho předseda byl zvolen jako **určený zastupitel pro spolupráci na pořízení nového územního plánu**.

Výbor ihned začal pracovat, prvním krokem byl průzkum trhu v oblasti architektonických kanceláří, které se zabývají urbanismem a územním plánováním. V průběhu roku 2023 proběhlo **výběrové řízení na zpracovatele nového územního plánu** a v prosinci 2023 byla podepsána smlouva.

Tvorbou nového plánu byla pověřena renomovaná kancelář **knesl kynčl architekti s.r.o.**, za kterou s námi komunikuje architekt Jakub Kynčl. Proces vzniku územního plánu má několik fází:

1. **Pořízení zadání** – pořizovatel definuje, co má územní plán řešit.
2. **Zpracování návrhu** – projektant připraví návrh výkresů a textové části.
3. **Veřejné projednání** – občané a dotčené orgány mohou navržený územní plán připomínkovat.
4. **Zpracování připomínek** – úprava návrhu územního plánu podle připomínek a požadavků dotčených orgánů.
5. **Opakované veřejné projednání** – občané a dotčené orgány mohou připomínkovat upravenou verzi návrhu územního plánu.
6. **Schválení** – zastupitelstvo plán formálně schválí.

Tento proces probíhá v těsné spolupráci s pořizovatelem, tedy s Odborem územního plánování Magistrátu města Olomouce.

Architektonická kancelář připravila **na jaře 2024 podklady pro zadání územního plánu**, které byly předány na Odbor územního plánování Magistrátu města Olomouce. Příslušný odbor na základě obdržených podkladů zpracoval na podzim 2024 zadání územního plánu, které **bylo v prosinci 2024 vyvěšeno na úřední desce**, kde viselo zákonnou lhůtu a **byly vyhodnoceny žádosti občanů a připomínky dotčených orgánů** ke schválenému zadání. **Na mimořádném zasedání zastupitelstva 26. 3. 2025 bylo toto zadání schváleno** a architektonická kancelář zahájila další práce.

Kde jsme teď a co bude dál?

K dnešnímu dni máme první návrh hlavního výkresu, se kterým se 21. května seznámilo zastupitelstvo na pracovní schůzce. Projektant nyní pracuje na dalších výkresech a textové části návrhu.

V příštích měsících bude návrh **předložen k veřejnému projednání**. Na základě připomínek od občanů a dotčených orgánů dojde k úpravě navrženého územního plánu, který projde dalším veřejným projednáním.

za výbor pro územní plánování a rozvoj městyse Jakub Podivínský

ALEJ ČESKOSLOVENSKÝCH PARAŠUTISTŮ

V sobotu 12. dubna 2025 se konalo ve Střížově u Třebíče slavnostní odhalení celé **lipové aleje** o délce 700 m **věnované památce příslušníků československé západní armády ve Velké Británii** – viz podrobnosti v minulém čísle Žibřidu. Zúčastnili se jej i příbuzní Bohumila Bednáříka. Zástupci rodin Bednáříkových, Kenšových a Tomanových pak ostatním vyprávěli o tomto nevšedním zážitku. Setkali se tam i se slečnou Hověžákovou, jejíž babička byla sestrou Jaroslava Švarce. V dubnu 2024 zasadila lípy určené našim dvěma rodákům – panu Švarcovi a za rodinu Bohumila Bednáříka i jemu. Ke stromčkům přisypala **hrst hlíny**, kterou přivezla **z jejich rodné vesnice**. Pozvánku na tuto akci uskutečněnou v loňském roce Bohušově rodině městys nepředal.

Bednáříkovi

SKLUB

Týden před Velikonocemi jsme se opět zúčastnili dílniček pro děti, které již pravidelně každým rokem pořádá kulturní komise městyse. Spolu se členkami zahrádkářského svazu jsme pod vedením Jarky Zlámalové připravily sál ve škole, **výzdoba** se nesla **v duchu pohádkového vítání jara** s různými postavičkami, které děti znají z pohádek.

Naše výtvarné stanoviště pro děti bylo letos „plné koček“. Podle šablon jsme předem připravily z kartonu dva různé tvary kočičích tělíček.

Děti si je pak omotávaly různobarevnou vlnou – přízí

a dozdobily podle vlastního cítění. Potěšilo nás, když za námi přišla i jedna paní, jejíž dvanáctiletý syn si u vedlejšího stolu pletl pomlázku, a její asistenci u toho nepotřeboval. Jeho maminka si k nám přišla vyrobit taky jednu micku. Takže z dílniček pro děti se rázem stalo jedno stanoviště i **dílničkou pro rodiče.**

Mňáúúú!

Věra Bednaříková

ZAHRÁDKÁŘI

První **přednáška** v letošním roce spojená s besedou a také **videoprezentací nádherných fotografií** se konala v pátek 4. dubna, **zajistila ji Olga Solařová.** Už název „**Na kole až na konec světa**“ napovídal, že to bude opět další z cestopisných skvostů. Tentokrát nás tam zavedl cyklista Miroslav Pauch. Putoval sám na kole až do nejzápadnějšího místa pevninského Španělska, které bylo v minulosti považováno za „konec světa“, ujel z Prahy 4112 km za 50 dní, domů letěl letadlem. Za rok se tam vrátil (letecky) a zpět domů ujel na kole 4252,37 km za 46 dnů, když projel Portugalskem, Španělskem, Francií, Itálií, Slovinskem, Rakouskem do České republiky.

Na přednášce ho doprovázela jeho manželka, u níž jsme si mohli zakoupit knihu, která tuto anabázi velmi podrobně a trefně popisuje. Do knížky jsme si nechali napsat autorovo věnování. Když jsem mu řekla, že s manželem taky trochu jezdíme na kole, napsal: Věře a Josefovi pro inspiraci Mirek Pauch. To mě opravdu pobavilo a rozesmálo.

Pro pana Paucha byla **inspirací kniha Aloise Jiráska Cesta z Čech až na konec světa**, jejíž předlohou byl Deník o jždě a putování pana Lva z Rožmitálu a z Blatné z Čech až na konec světa, zaznamenaný účastníkem výpravy konané v roce 1565 Václavem Šaškem z Břikova. Na toto tehdejší strastiplné putování se vypravilo 40 šlechticů s doprovodem pomocníků a účelem jejich cesty byl projekt českého krále Jiřího z Poděbrad, aby šířili čest a slávu Českého království a přispěli tak ke sjednocení Evropy. Oni měli k dispozici koně a dva zásobovací vozy, pan Pauch jel po jejich stopách sám na kvalitním bicyklu. **Na cestu**, o které snil od doby, kdy dočetl před více jak půl stoletím knihu Aloise Jiráska, **se vydal už coby důchodce.**

Ukázal nám nádhernou, ale občas i pustou přírodu, seznámil se s mnoha lidmi z mnoha zemí světa, z nichž někteří se stali jeho přáteli na celý život.

Jarní Flora

Název centrální expozice v pavilonu A byl **Paralelní květy** a skrýval v sobě **úctu a respekt ke starému a současně pochopení pro vše nové**. Expozice představovala původní řemeslné zpracování, archivní druhy květů a klasické umění. Přinášela ale i něco úplně nového - světovou premiéru dvanácti zcela nových odrůd květin, které doplňovala díla mladých talentovaných sklářů, nové technologie ve světě floristiky a mnoho dalšího. Došlo k propojení sklářského umění a květin a vznikl tak jedinečný svět plný barev, vůní a světla.

V pátek od 20 hodin proběhla večerní prohlídka této hlavní expozice, kterou komentoval její autor - **mezinárodně uznávaný** slovenský floristický designér a inovátor **Róbert Bartolen**.

A byl to opravdu zážitek! Představil nám dvanáct „ostrovů“, které v pavilonu A v přízemí vytvořil zcela odlišnými technikami, rozebral, co který z nich představuje a co bychom v nich pro sebe měli hledat, resp. mohli najít. Jeho povídání bylo zpestřeno tanečním vystoupením skupinou hochů a dívek za nádherných světelných efektů speciálně nasvícenou expozicí a s fascinující hudbou.

Na galerii „áčka“ byla vystavena i floristická soutěžní amatérská díla. Soutěž spočívala ve výrobě vázané kytice + dárku s květinou pro příležitost padesátého výročí „někoho či něčeho“, jak kdo chtěl. V kategorii seniorek se umístily **na prvních třech místech členky Základní organizace ČZS z Velkého Újezda** a v kategorii juniorek **žákyně ze SOU Velký Újezd**. Není to úspěch a pěkná propagace naší obce?

Věra Bednaříková

Výtvarná soutěž "Úroda ze zahrádky"

Český zahrádkářský svaz Praha vyhlásil výtvarnou soutěž pro žáky MŠ, ZŠ a ZUŠ. V únoru proběhl 32. ročník výtvarné soutěže na téma „Úroda ze zahrádky“. Soutěže se zúčastnily základní školy z Velkého Újezda, Daskabátu, Hluboček, Mariánského Údolí a Olomouce.

Celkem se přihlásilo **86 žáků**. Do celostátního finále se dostalo 17 výtvarných prací. **Ze ZŠ Velký Újezd do finále postoupili 4 žáci:**

Klára Bittnerová ze 3.A, Tereza Janoszková ze 3.B, Aneta Vlácilová z 5. třídy a Alexandr Tošenovský z 8.A. Ze ZŠ Daskabát soutěžily Anna Urbanová a Tereza Niesnerová. Tato výtvarná díla byla vystavena v sobotu 12. 4. 2025 při akci „Pohádkové vítání jara“ na velikonocních dílničkách.

Každý účastník výtvarné soutěže dostal diplom za účast a 17 finalistů ještě obdrželo dárky od Olomouckého kraje

a městyse Velký Újezd.

Všem finalistům výtvarné soutěže přejeme krásné umístění v celostátní soutěži.

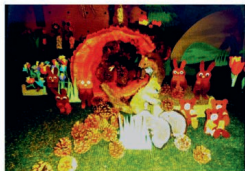
Za ÚS ČZS Olomouc Jaroslava Zlámalová

Výtvarná soutěž "Jaro očima dětí"

Český zahrádkářský svaz vyhlásil pro základní školy téma „Jaro očima dětí“, a to výrobky z papíru 3D, kreslené, modelované aj. Krásné předměty. Tato pěkná a tvořivá dílka byla umístěna v expozici v paviloně A při jarní Flóře Olomouc. Prezence se zúčastnili žáci ZŠ Velký Újezd a ZŠ Bohuňovice.

Základní škola Velký Újezd se prezentovala výrobky, které lákaly k zastavení nejen děti, ale i rodiče.

Obdivovali skupinku tvořenou veverkami, papírovými medvědy, zajíci a housenkami. Vznikla tak pohádková scéna „Sešli jsme se na paloučku“ a také krásná rozkvetlá louka s motýly a včelkami letícími nad kvetoucími květinami.

Do další kreativní práce přejeme všem hodně nápadů a krásných výrobků. Také děkujeme všem učitelům a vedení

ZŠ Velký Újezd za vstřícnost a podporu při těchto akcích.

Jaroslava Zlámalová

PODHORAN INFORMUJE

Divadelní představení „**Dámský krejčí**“ mělo u veřejnosti **velký úspěch**. Naše avizovaná derniéra ve Staměřicích nakonec derniérou nebyla. Ta poslední byla v kulturním domě v Hustopečích (na foto). Tamní zastupitelstvo nás požádalo o sehrání inscenace k svátku „Den matek“ pro místní ženy. O našem spolku Podhoran a zmíněné inscenaci se doslechlo od spokojených diváků. Jsme opravdu rádi, že se **o nás hovoří i mimo náš region**. Celkem bylo toto představení odehráno 12x, s odhadovanou účastí **přes 900 diváků**. Věříme, že všichni odešli s dobrou náladou a spokojením. A pokud má někdo připomínky, ať to řekne nám. Jsme rádi za každý názor, který nám pomůže se zlepšit.

Ale je třeba se **připravit na další sezónu**. První čtená zkuška byla stanovena a v květnu jsme začali s přípravou. Zkoušky budou jako vždy každý týden. Zatím jako doposud tam, kde bude místo a volno. Věříme, že se vše podaří a **na konci roku** se představíme s **novou, možná staronovou inscenací**.

písmák Jan Polcer

PÁLENÍ ČARODĚJNIC

Přelom dubna a května tradičně patří pálení čarodějnic. Letos jsme se sešli **poslední dubnovou sobotu v areálu fotbalového hřiště**, kde jsme tento lidový zvyk společně oslavili.

Během akce padla otázka, jaký je původ tohoto obyčeje. Existuje několik teorií. Na čem se historici určitě shodnou, je fakt, že v žádných staročeských pramenech není pálení čarodějnic zmiňováno. Mně se nejvíce líbilo vysvětlení uváděné na webu ČT edu, kde se píše, že se jedná o Filipojakubskou a Valpuržinu noc nebo také Beltain. To všechno jsou názvy pro totéž. Životy našich předků byly neodmyslitelně spjaté s přírodou. A proto se také tatáž tradice

držela u Keltů i u Slovanů. Pálení čarodějnic je **oslavou magické moci přírody a příchodem nové etapy v roce**. Častokrát bylo pálení čarodějnic zakazováno, někde dokonce i zaniklo. V dnešní době se jedná spíše o společenskou akci, kterou doprovází soutěže pro děti a setkání sousedů a přátel.

Hlavním organizátorem pálení je tradičně kulturní komise pro **děti deset soutěžních úkolů**. Aktivit se s velkým zápletem Za splnění všech stanovišť byli sladkostmi. Po 18. hodině došlo **minecraftová čarodějnice** to se plameny časem uklidňovaly, Jediné, co nám naše setkání nám sice dopřálo větrné, ale

čarodějnic ve Velkém Újezdě městyse. Ta letos připravila **s čarodějnickou tematikou**. a nasazením zúčastnilo **61 dětí**. kluci a holky odměnění k zapálení ohně. **Netradiční** měla brzy spočítané. Jak začalo se s **opékáním špekáčků**. mohlo pokazit, bylo počasí. To naštěstí slunečné podmínky.

Závěrem bych chtěl **poděkovat členům kulturní komise a všem dobrovolníkům**, bez kterých by se čarodějnické odpoledne jen těžko realizovalo. Letošní rok byl organizačně obzvláště náročný, protože tradiční dobrovolníci z řad hasičů a skautů měli své vlastní soutěže a setkání. Poslední poděkování patří obci za finanční pokrytí akce, TJ Sokolu Velký Újezd za zapůjčení hřiště a „velkým“ hasičům, kteří zajišťovali dozor u ohně.

za kulturní komisi Marek Navrátil

VELKOUJEZDSKÁ CHYTRÁ SOVA

Již **třetím rokem** pořádá kulturní komise **cyklus přednášek pro veřejnost**. Za tu dobu počet pravidelných návštěvníků **dvojnásobně vzrostl**, což svědčí jak o tom, že máme aktivní spoluobčany se zájmem o sebevzdělávání, tak o tom, že se daří nalézat zajímavá témata a osoby, které mají ostatním poutavě co sdělit. **Většina přednášejících pochází přímo z našeho městyse.**

V únoru paní psycholožka Martina Fülepová hovořila na téma **stáří jako umění**. Kromě teoretických rad byla součástí také praktická „prstíková“ cvičení propojující pravou a levou hemisféru mozku, což slouží mj. jako prevence Alzheimerovy choroby.

V březnu nás paní knihovnice Alena Boyková provedla **životem herce Jana Wericha**. Zaměřila se zejména na životní etapu po návratu tohoto velika na emigraci. Hlavním poselstvím bylo to, jak důležitý, veliký a uzdravující je laskavý a moudrý humor.

V květnu jsme si vyslechli slova přímo z úst členky kulturní komise paní Marty Havlasové **o géniovi české hudby Leoši Janáčkovi**. Zajímavé životní osudy byly prokládány úryvky ze skladatelových slavných hudebních děl. Zazněla i nejznámější opera Liška Bystrouška inspirovaná autorovými rodnými Hukvaldy.

Na sově se **setkáme ještě v říjnu**, kdy se v rámci archeologické přednášky **ponoříme do dávnověku**. Pokud raději než v čase cestujete v prostoru, pak by Vás mohla upoutat **listopadová cestovatelská přednáška** pořádaná zahrádkáři. Na obě akce jste srdečně zváni!

za kulturní komisi Michaela Janotová

ČINNOST SPOLKU POSTIŽENÝCH CIVILIZAČNÍMI CHOROBAMI ZO VELKÝ ÚJEZD

Ani v roce 2025 nezahlíme. Níže krátký výčet z naší činnosti.
12. 2. se vycházky ke třem dubům se zúčastnilo 12 členů.

26. 2. se 14 členů vydalo autobusem hromadné dopravy do Brna na prohlídku **známé vily Tugendhat**. Ta byla postavena ve 30. letech minulého století na zakázku manželů Greta a Fritze Tugendhatových u německého architekta Ludwiga Miese van der Rohe. Stavba trvala pouze 1 rok. Je to velice prostorná moderní stavba s výhledem na panorama Brna. Všem se návštěva vily Tugendhat líbila, **doporučuji vilu navštívit.**

V březnu jsme si vyšli ke svatému Antoníčkovi. Také jsme vyrazili na **zájezd do Zlína navštívit muzeum Tomáše Bati**. V muzeu jsme zhlédli kolekce historické a exotické obuvi, přes boty, které se obouvaly celé minulé století, až do doby Svitů Gottwaldov.

V dubnu jsme se vydali **do Fryštátu u Karviné**, kde jsme navštívili **místní empírový zámek**. Dochoval

se jako jediný ze čtyř šlechtických sídel, která se na území města nacházela. Jeho poslední majiteli byl až do roku 1945 rod Larisch-Mönnichů. Zámek je **přístupný od roku 1997 po rozsáhlé rekonstrukci**. Prohlédli jsme si stylově zařízené místnosti z období 19. a 20. století a také rozlehlý zámecký park.

25. 4. jsme v počtu 10 členů navštívili bowling na Daskabátě.

14. 5. se uskutečnil **zájezd do Velkých Losin** za účasti 34 členů. Po příjezdu do Losin jsme se rozdělili na dvě skupiny. Jedna se šla koupat do zdejšího termálního parku a druhá navštívila zámek Velké Losiny. Tato renesanční stavba z konce 16. století byla postavena významným moravským rodem pánů ze Žerotína. Můžeme zde vidět zachovalé interiéry zdobené kolekcí nástěnných gobelínů a kožených tapet nebo zámeckou knihovnu. Zámek **dokonce dodnes nepodlehł elektrifikaci**. Probíhají zde v létě oblíbené večerní prohlídky s baterkou. Losinské panství je spojeno s takzvanými čarodějnickými procesy, které zde probíhaly v letech 1678 až 1692. Za obětí inkvizičního tribunálu zde padlo 56 nešťastníků. Ve Velkých Losinách se také nachází **papírna** založená již koncem 16. století Janem mladším ze Žerotína. **Ručně vyráběný papír zde produkují dodnes.**

Letos jsme toho zvládli už hodně, a to nás čeká ještě výroční členská schůze, vycházky po okolí blízkém i vzdálenějším a také dva zájezdy.

Za výbor SPCCH Marcela Zaccalová

ŠANCE PRO TVŮJ NÁPAD

Již třetím rokem se Velký Újezd zúčastňuje **v rámci MAS Bystřička** projektu „Pro každého“ s výzvou na mini projekty **„Šance pro tvůj nápad“**, kterou vyhlašuje Bystřička o. p. s.

Velký Újezd má za sebou **dva velmi úspěšné roky**, kdy jsme získali **finance na celkem 9 projektů**. Někteří jste se podíleli na organizaci, jiní jste se jich zúčastnili a ostatní jste je snad zaregistrovali na sociálních sítích městyse nebo regionu.

Co je cílem Šance pro tvůj nápad?

Cílem je podpořit komunitu, kreativitu, seberealizaci, setkávání a spolupráci lidí v dané obci, která je součástí regionu MAS Bystřička, například:

- Zlepšení vzhledu obce.
- Zlepšení vztahů mezi obyvateli.
- Zlepšení vztahů se širším okolím.
- Zlepšení příležitostí pro trávení volného času dětí a mládeže.
- Zlepšení příležitostí pro komunitní a sousedské aktivity.

Letos opět region přispívá na každý schválený mini projekt **až 5 000 Kč**. Jestli právě uvažujete, že to tedy není žádná velká částka, tak se podívejte na fotografie z minulých ročníků.

Získali jsme společně to, co si za peníze nekoupíte. Radost z pohybu, smích, tvoření, sounáležitost, nové zážitky a nové poznatky. Možná i radost, že mám na to něco vymyslet a zorganizovat.

Letošní projekty jsou naprosto úžasné a skvělou práci odvedli ochotní a schopní občané se svými týmy.

Schválené projekty na rok 2025:

1. Komunitní setkání rodin a dětí – projekt již proběhl v dubnu 2025
pořadatel: Miluše Šubrtová a její organizační tým

2. Velkoujezdské vyhrávání s harmonikou – plánováno na září
pořadatel: Arnošt Rybář a jeho organizační tým

3. Keramika – plánováno září–říjen
pořadatel: Lenka Šilerová a její organizační tým

4. Pozorování nejen noční oblohy ve Velkém Újezdě – plánováno na září
Pořadatel: Radek Bednařík a jeho organizační tým

Akcí Pozorování nejen noční oblohy nás bude provázet **odborný a uznávaný astronom** s několika profesionálními dalekohledy a s odborným výkladem. Jedná se tedy o finančně nákladnější akci než 5 000 Kč, které organizační tým obdrží z regionu. S vděčností děkujeme radnici za finanční podporu k uskutečnění akce.

Všechny projekty jsou skvěle vymyšleny a pořadatel si sám k sobě vybral tým kamarádů nebo ochotných spoluobčanů ke konání akce.

Pokud se budete chtít účastnit nějakého projektu, tak sledujte webové stránky obce, FB Velký Újezd a letáky v městysi.

Máte-li zájem podílet se v budoucnu na podobných akcích jako pořadatel či v organizačním týmu, **obraťte se na komunitního pracovníka pro region za Velký Újezd – Alena Boyková, tel. 774298669.**

Ráda se s vámi uvidím na akcích Šance pro tvůj nápad.

Alena Boyková

KŘÍŽOVKA

J. N. NESTROY			JEZDECKÉ SEDADLO BOBIZAŇNÍ BLABKA	INICIÁLY HERECKÝ LORENOVÉ	AFIRICKÝ SMRTELNÝ VÍR	ČÁSTI PŘÍSTAVU	HALLICIND- GEN	OTEG (KONŽNÉ)	OCHRÁNCE DÍVČÍ Jméno	OKŘIDLENÝ KŮN	SMĚNEČNÉ RUČNÍ	VYLÍHLÉ RYBKY	INICIÁLY FOTBALISTY ČERNEHO	UČENÍ O BYTÍ	HOLOUPÁ ŽNA (PAMU.)
KŘÍŽOVKA ČÍSLO 15	ZPOLA (NÁREČNÉ)	Konec tapety KRYCHLOVÝ MINERÁL													
PRAŽSKÁ STAVEBNÍ OBČIČKA (ZKR.)			MAŠE DOLY USTŘEDNÍ RADA COBORU					ŽIVNÁ LÁTKA Z MOŘSKÝCH RAS						ZKR. TEL. NOVIN	
OBČANSKÉ FORUM (DR. ZKR.)			OBÝTLÍ VŮEL (BML. C.) ZÁPAS					BENZINOVÁ ČERPAČKA TYKAJÍCÍ SE RYTULY					SPZ SOKOLOV		
ŽENSKÉ JMÉNO							ZÁMEK U TRUTNOVA ČÁST AKCIE					VŮEL DŮM (ZAST.) USKOKNUTÍ (KNEJ.)			
ZKR. LEH. TOPIVNÝCH OLEJŮ VYPLNĚ OKEN						DRUH MASA DĚTSKÝ POZDRAV				JEDNOTA (DOJ.) RNC: HERCE JELINKA					
SEKOLUTI				ITALSKÁ ZRICENINA SOUPĚŘ					ČÁSTI UST SLOVEN. ROVÉ				G MODEL SPOTŘEBČOU BOSCH		
Zábrak tapety													JEHLUČNAN MPZ ISLAND		
JMÉNO HERCE VENTURY						VÁŘENÍ MASO				SÁZENKA					
MAJLÝ OTA						BYTÍ ROZTOUŽEN				DOMÁCKY ISABELA					AVAIL. ONTOLOGIE, PEGAS, PULO, SPALERIT, UNION

Studánka U Izidorka, 14. 6. 2025

ŽIBŘID

Periodický tisk územního samosprávného celku Městys Velký Újezd.
Vydává 4x ročně Městys Velký Újezd, Olomoucká 15, 783 55 Velký Újezd,
IČO 00299677. Evidenční číslo MK ČR E 12513.

Redakční rada: Ing. Jaroslav Klička, Ing. Jana Kleinová
Kontakt: mistostarosta@velkyujezd.cz

Ročník 34, číslo 2 vychází dne 19. 6. 2025.
Uzávěrka dalšího čísla 15. 8. 2025.